Bijlage 17 Verkennend flora- en fauna onderzoek

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

WONINGBOUWPLAN HEESWIJK-DINTHER

Opdrachtgever:	Ruimte voor Ruimte
Projectnr:	RVR007
Datum:	17 februari 2023

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

WONINGBOUWPLAN HEESWIJK-DINTHER

Opdrachtgever:	Ruimte voor Ruimte
Projectnr:	RVR007
Rapportnr:	20221221-RVR007-RAP-FF-2.0
Status:	Concept
Datum:	17 februari 2023

Opsteller:

[redacted]

Verificatie:

[redacted]

Validatie:

[redacted]

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

ISO 9001
ISO 14001
BUREAU VERITAS
Certification

© 2022 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze
toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 6
1.1 Aanleiding 6
1.2 Doelstelling 6
1.3 Leeswijzer 6

2 PROJECTGEGEVENS 7
2.1 Beschrijving plangebied 7
2.2 Voorgenomen plan 10

3 BESCHERMDE SOORTEN 11
3.1 Inventarisatie 11
3.1.1 Literatuuronderzoek 11
3.1.2 Veldbezoek 12
3.2 Interpretatie 13
3.2.1 Flora 13
3.2.1.1 Beschermde soorten 13
3.2.1.2 Invasieve exoot (Japanse duizendknoop) 13
3.2.2 Vogels 13
3.2.2.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten 13
3.2.2.2 Vogels – omgevingsscansoorten 15
3.2.2.3 Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten 15
3.2.3 Vleermuizen 16
3.2.4 Grondgebonden zoogdieren 17
3.2.4.1 Haasachtigen, egel, mol en vos 17
3.2.4.2 Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen 18
3.2.4.3 Knaagdieren 19
3.2.4.4 Marterachtigen 19
3.2.4.5 Overige zoogdieren 21
3.2.5 Amfibieën 22
3.2.6 Reptielen 22
3.2.7 Vissen 23
3.2.8 Overige ongewervelden 23

4 BESCHERMDE GEBIEDEN 24
4.1 Natura 2000-gebieden 24
4.2 Provinciale gebiedsbescherming 25
4.3 Houtopstanden 25

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN 26
5.1 Beschermde soorten 26
5.1.1 Vogels 26
5.1.1.1 Jaarrond beschermde nesten van vogels 26
5.1.1.2 Omgevingsscansoorten en algemene broedvogels 26
5.1.2 Grondgebonden zoogdieren 27
5.1.2.1 Das 27
5.1.2.2 Steenmarter 27
5.1.2.3 Kleine marterachtigen 27
5.1.2.4 Algemeen voorkomende zoogdieren 28
5.1.3 Vleermuizen 28
5.1.4 Amfibieën 28
5.1.4.1 Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker 28

5.1.4.2 Algemene amfibieën ... 28
5.2 Invasieve exoot (Japanse duizendknoop) ... 29
5.3 Beschermde gebieden ... 29
5.3.1 Natura 2000-gebieden ... 29
5.3.2 Provinciale gebiedsbescherming ... 29
5.3.3 Houtopstanden ... 29

6 CONCLUSIES ... 30
6.1 Beschermde soorten ... 30
6.1.1 Japanse duizendknoop- - rekening houden op verspreiding met de werkzaamheden ... 30
6.1.2 Huismus – vervolgonderzoek ... 30
6.1.3 Steenuil– vervolgonderzoek ... 30
6.1.4 Omgevingsscansoorten en algemene broedvogels – rekening houden met het broedseizoen ... 30
6.1.5 Vleermuizen – vervolgonderzoek verblijfplaatsen bebouwing en rekening houden met verlichting ... 31
6.1.6 Das – vervolgonderzoek verblijfplaatsen en foerageergebied ... 31
6.1.7 Steenmarter – vervolgonderzoek in te slopen bebouwing ... 31
6.1.8 Kleine marterachtigen – vervolgonderzoek ... 31
6.1.9 Amfibieën – vervolgonderzoek Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker Nobisweg 15 ... 31
6.1.10 Algemene zorgplicht ... 31
6.2 Beschermde gebieden ... 32
6.2.1 Natura 2000-gebieden – negatieve effecten uitgesloten ... 32
6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – negatieve effecten uitgesloten ... 32
6.2.3 Houtopstanden – negatieve effecten uitgesloten ... 32
6.3 Conclusie samengevat ... 33

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR ... 34

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING
B1.1 Wet natuurbescherming
B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2 Bescherming natuurgebieden
B1.1.3 Bescherming houtopstanden
B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

B2 JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1 Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van ongeveer 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2017 – 2022). ... 11
Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het plangebied ... 24
Tabel 3. Samenvattende tabel flora en fauna onderzoeken ... 33

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1. Plangebied (rode kader) met de verschillende boerderijen. Bron PDOK-viewer. ... 7
Afbeelding 2. Woning aan de Hommelsedijk 4b. ... 8
Afbeelding 3. Stallen en weiland aan de Hommelsedijk 4b. ... 8
Afbeelding 4. Kippenstal aan de Hommelsedijk 4b. ... 8
Afbeelding 5. Zuidzijde Hommelsedijk 4b. ... 8
Afbeelding 6. Varkensstal aan de Hommelsedijk 4a. ... 8
Afbeelding 7 Achterzijde stal Hommelsedijk 4a ... 8

Afbeelding 8. Opslagplaats rondom stal Hommelsedijk 4a. 8
Afbeelding 9. Greppel tussen percelen Hommelsedijk 4a en 4b. 8
Afbeelding 10. Opslagloods Nobisweg 15. 8
Afbeelding 11. Open varkensstal Nobisweg 15. 8
Afbeelding 12. Stallen op perceel Nobisweg 15. 9
Afbeelding 13. Volkstuinvereniging de Koffiestraat. 9
Afbeelding 14. Paardenstal aan de Hommelsedijk. 9
Afbeelding 15. Greppel tussen de Dieppoel en Hommelsedijk. 9
Afbeelding 16.Stedenbouwkundige schets woningbouwplan Heeswijk - Dinther. Bron: Ruimte voor ruimte. 10
Afbeelding 17. Groeiplaats van Japanse duizendknoop in tuin Nobisweg 15. 13
Afbeelding 18. Potentieel geschikte nestplaatsen in paardenstal Hommelsedijk. 14
Afbeelding 19. Functioneel groen t.h.v Hommelsedijk 4a. 14
Afbeelding 20. Waarnemingen van huismussen (gele stip) binnen het plangebied. 14
Afbeelding 21. Stallen Hommelsedijk 4a die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats. 16
Afbeelding 22. Open stootvoegen in elektriciteitshuisje Nobisweg. 16
Afbeelding 23. Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen (rode kader) en vliegroutes (groene lijnen) binnen plangebied (rode lijn). 16
Afbeelding 24. Waarschijnlijk vossenhol. 18
Afbeelding 25. Prenten van vos. 18
Afbeelding 26. Locatie van mogelijk vossenhol binnen plangebied (rode lijn). 18
Afbeelding 27. Locatie waarnemingen das (geel= waarneming individu, rode stip = burcht) uit NDFF ten opzichte van plangebied (rode kader) 19
Afbeelding 28. Rommelhoekje langs stal Hommelsedijk 4a 20
Afbeelding 29. Greppel met ruigte achter perceel Hommelsedijk 4b. 20
Afbeelding 30. Habitat geschiktheid kaart kleine marterachtigen. (Groen= verbindingszone en oranje = potentiële foerageergebied/verblijfplaatsen) binnen het plangebied (rode lijn). 21
Afbeelding 31. Vijver in tuin van Nobisweg 15. 22
Afbeelding 32 Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer). 24
Afbeelding 33. Ligging van het plangebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNB (Bron: Provincie Noord-Brabant, Kaartbank Viewer). 25

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Ruimte voor Ruimte en BVH-Projectontwikkeling uit Heesch zijn voornemens een woonlocatie ter plaatse van de gronden aan de Nobisweg, Hommelsedijk, Koffiestraat en Dieppoel te realiseren. Als onderdeel van deze ingreep is onderzoek uitgevoerd naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna en is een eerste inschatting gemaakt van de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Brabant (NNB). Daarbij kan het voor een ingreep in sommige gevallen verplicht zijn om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna onder de Wet natuurbescherming potentieel voorkomen in het plangebied en om de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) volgens de wet- en regelgeving vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden nodig is.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het plangebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNN). Ook wordt aangegeven of binnen het plangebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidig gebruik van het plangebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in aan de oostkant van de kern Heeswijk Dinther. Het plangebied ligt ingeklemd tussen de straten: de Dieppoel in het noorden en de Nobisweg aan het zuiden. Dwars door het noordelijke plangebied loopt de Hommelsedijk, met aan de westgrens de Koffiestraat en Heuvelsestraat. Het plangebied is weergegevens op afbeelding 1. Binnen het plangebied zijn drie agrarische bedrijven inclusief woningen aanwezig, namelijk:

- Hommelsedijk 4b bestaat uit meerdere kippenstallen en weiland begraasd door enkele runderen;
- Hommelsedijk 4a bestaat een tweetal leegstaande valkenstallen;
- Nobisweg 15 bestaat uit meerdere loodsen en varkenstallen.

Tussen de Hommelsedijk en Koffiestraat is een volkstuincomplex aanwezig met daarnaast een ponyweide, inclusief paardenstal. Verder bestaat het gehele plangebied uit agrarische gronden, met daartussen enkele watergangen en verspreid enkele solitaire bomen. Verder liggen er verspreid binnen het plangebied meerdere erven, maar deze vallen buiten de ontwikkeling en blijven daarmee behouden.

In afbeelding 2 - 15 is een impressie van het plangebied opgenomen.

Afbeelding 1. Plangebied (rode kader) met de verschillende boerderijen. Bron PDOK-viewer.

Afbeelding 2. Woning aan de Hommelsedijk 4b.

Afbeelding 3. Stallen en weiland aan de Hommelsedijk 4b.

Afbeelding 4. Kippenstal aan de Hommelsedijk 4b.

Afbeelding 5. Zuidzijde Hommelsedijk 4b.

Afbeelding 6. Varkensstal aan de Hommelsedijk 4a.

Afbeelding 7 Achterzijde stal Hommelsedijk 4a.

Afbeelding 8. Opslagplaats rondom stal Hommelsedijk 4a.

Afbeelding 9. Greppel tussen percelen Hommelsedijk 4a en 4b.

Afbeelding 10. Opslagloods Nobisweg 15.

Afbeelding 11. Open varkensstal Nobisweg 15.

Afbeelding 12. Stallen op perceel Nobisweg 15.

Afbeelding 13. Volkstuinvereniging de Koffiestraat.

Afbeelding 14. Paardenstal aan de Hommelsedijk.

Afbeelding 15. Greppel tussen de Dieppoel en Hommelsedijk.

Binnen het plangebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- Meerdere bedrijfswoningen (Nobisweg 15, Hommelsedijk 4a en 4b) en meerdere stallen.
- Akkers en weilanden met deels een afscheiding door een greppel en ruigtebegroeiing
- Achter Hommelsedijk 4b is een weiland begraasd door koeien
- Volkstuinen en paardenweide/stal aan de Hommelsedijk/Koffiestraat.

2.2 Voorgenomen plan

Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (RvR) en BVH-Projectontwikkeling uit Heesch hebben de gemeente Bernheze verzocht medewerking te verlenen aan een woningbouwplan aan de rand van Heeswijk Dinther. Het plangebied is gesitueerd rondom de Nobisweg, Hommelsedijk, Koffiestraat en Dieppoel. Het exacte aantal te realiseren woningen is op het moment van opstellen van dit onderzoek nog niet bekend. In afbeelding 16 is de meest recente stedenbouwkundige schets opgenomen, waarbij uitgegaan is van circa 165 woningen.

Ten behoeve van dit plan worden drie agrarische bedrijven binnen het plangebied uitgekocht, waardoor de stallen behorende bij deze agrarische bedrijven worden gesloopt en ter plaatse woningen ontwikkeld kunnen worden. Ten behoeve van deze ontwikkeling is het middengebied tussen de Nobisweg en Hommelsedijk geen onderdeel van het woningbouwplan.

Afbeelding 16. Meest recente stedenbouwkundige schets woningbouwplan Heeswijk - Dinther. (d.d. 07-02-2023)

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het plangebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2017 – 2022 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten, rode lijst soort en invasieve exoten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van het plangebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Uit de NDFF komen 1013 waarnemingen van beschermde soorten binnen het plangebied in de afgelopen 5 jaar naar voren. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het plangebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1 Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van ongeveer 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2017 – 2022).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Broedvogels – jaarrond beschermd nest			
Boomvalk	*Falco subbuteo*	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Bosuil	*Strix aluco*	Wnb-vrl	
Buizerd	*Buteo buteo*	Wnb-vrl	
Gierzwaluw	*Apus apus*	Wnb-vrl	
Grote gele kwikstaart	*Motacilla cinerea*	Wnb-vrl	
Havik	*Accipiter gentilis*	Wnb-vrl	
Huismus	*Passer domesticus*	Wnb-vrl	Gevoelig
Ooievaar	*Ciconia ciconia*	Wnb-vrl	
Raaf	*Corvus corax*	Wnb-vrl	Gevoelig
Roek	*Corvus frugilegus*	Wnb-vrl	
Slechtvalk	*Falco peregrinus*	Wnb-vrl	
Steenuil	*Athene vidalii*	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Broedvogels – omgevingsscansoorten			
Blauwe reiger	*Ardea cinerea*	Wnb-vrl	
Boerenzwaluw	*Hirundo rustica*	Wnb-vrl	Gevoelig
Bonte vliegenvanger	*Ficedula hypoleuca*	Wnb-vrl	
Boomklever	*Sitta europaea*	Wnb-vrl	
Boomkruiper	*Certhia brachydactyla*	Wnb-vrl	
Ekster	*Pica pica*	Wnb-vrl	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Gekraagde roodstaart	*Phoenicurus phoenicurus*	Wnb-vrl	
Grauwe vliegenvanger	*Muscicapa striata*	Wnb-vrl	Gevoelig
Groene specht	*Picus viridis*	Wnb-vrl	
Grote bonte specht	*Dendrocopos major*	Wnb-vrl	
Grote gele kwikstaart	*Motacilla cinerea*	Wnb-vrl	
Huiszwaluw	*Delichon urbicum*	Wnb-vrl	Gevoelig
IJsvogel	*Alcedo atthis*	Wnb-vrl	
Kleine bonte specht	*Dryobates minor*	Wnb-vrl	
Koolmees	*Parus major*	Wnb-vrl	
Oeverzwaluw	*Riparia riparia*	Wnb-vrl	
Spreeuw	*Sturnus vulgaris*	Wnb-vrl	
Torenvalk	*Falco tinnunculus*	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zwarte roodstaart	*Phoenicurus ochruros*	Wnb-vrl	
Zwarte specht	*Dryocopus martius*	Wnb-vrl	
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	Wnb-hrl	
Gewone grootoorvleermuis	*Plecotus auritus*	Wnb-hrl	
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	*Plecotus auritus/austriacus*	Wnb-hrl	
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus sp. indet.*	Wnb-hrl	
Laatvlieger	*Eptesicus serotinus*	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Rosse vleermuis	*Nyctalus noctula*	Wnb-hrl	
Grondgebonden zoogdieren			
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*	Wnb-as	
Das	*Meles*	Wnb-as	
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*	Wnb-as	
Egel	*Erinaceus europaeus*	Wnb-as	
Haas	*Lepus europaeus*	Wnb-as	
Hermelijn	*Mustela erminea*	Wnb-as	Kwetsbaar
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	Wnb-as	
Mol	*Talpa europaea*	Wnb-as	
Ree	*Capreolus capreolus*	Wnb-as	
Steenmarter	*Martes foina*	Wnb-as	
Vos	*Vulpes*	Wnb-as	
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	*Ichthyosaura alpestris*	Wnb-as	
Kamsalamander	*Triturus cristatus*	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Poelkikker	*Pelophylax lessonae*	Wnb-hrl	
Reptielen			
Muurhagedis	*Podarcis muralis*	Wnb-hrl	Ernstig bedreigd
Overige ongewervelden			
Grote vos	*Nymphalis polychloros*	Wnb-as	Kwetsbaar
Teunisbloempijlstaart	*Proserpinus proserpina*	Wnb-hrl	

* Bescherming: Wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort, as= andere soorten.

3.1.2 Veldbezoek

Op 21 november 2022 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied door [redacted], ecoloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij licht bewolkt, droog, een temperatuur van 10 °C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het

gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het plangebied en welke functie het plangebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

3.2.1.1 Beschermde soorten

Binnen de data van de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten in de directe omgeving van het plangebied. Ook tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het gehele plangebied bestaat uit meerdere agrarische bedrijven met intensief beheerde weilanden en bestaan uit voedselrijke vegetaties, zoals weilanden met dominantie van Engels raaigras en akkeronkruiden zoals melganzevoet, akkerdistel, grote brandnetel en bijvoet. Daarbij zijn ook groeiplaatsen aanwezig van bramen aan de randen van de akkerlanden.

3.2.1.2 Invasieve exoot (Japanse duizendknoop).

In de tuin van Nobisweg 15 is een grote groeiplaats aangetroffen van de Japanse duizendknoop (afbeelding 17). Dit betreft een invasieve exoot en kan door de ontwikkeling een gevaar worden en kan worden verspreid. De soort is erg lastig te bestrijden.

Afbeelding 17. Groeiplaats van Japanse duizendknoop in tuin Nobisweg 15.

Voorkomen beschermde plantensoorten

- Beschermde plantensoorten zijn niet aanwezig binnen het plangebied.
- In de tuin van Nobisweg 15 is een groeiplaats van de Japanse duizendknoop (invasieve exoot).

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten

Uit het literatuuronderzoek komen diverse vogelsoorten naar voren, waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreffen soorten die hoofdzakelijk nestelen in bebouwing (gierzwaluw, slechtvalk, steenuil en huismus) of in grote bomen of bossen (bosuil, boomvalk, havik, raaf, roek en buizerd). Daarnaast staan er in de gegevens van de NDFF waarnemingen van ooievaar en grote gele kwikstaart. De waarnemingen van grote gele kwikstaart betreffen enkele overwinterende en/of overvliegende individuen. Nestplaatsen van ooievaar zijn niet

aangetroffen binnen het plangebied. Ook is het plangebied ongeschikt voor nestplaatsen van ooievaar en grote gele kwikstaart, waardoor ze kunnen worden uitgesloten. Hieronder wordt per soort ingegaan op het voorkomen binnen het plangebied.

Slechtvalk

In de kern van Heeswijk Dinther broedt op de Sint Servatiuskerk een paartje slechtvalk (NDFF). Dit is op ongeveer 1 km afstand vanaf het plangebied. Geschikte bebouwing als nestplaats voor slechtvalk is afwezig binnen het plangebied. Ook heeft de slechtvalk een groot foerageergebied, waaronder ook het plangebied valt. De bebouwing binnen het plangebied betreft een aantal agrarische bedrijven, die voornamelijk uit lage bebouwing bestaat en daarnaast stallen en loodsen.

Huismus

Alle gebouwen binnen het plangebied zijn potentieel geschikte nestplaatsen voor huismussen. Huismussen zijn ook aangetroffen gedurende het verkennend veldbezoek ter plaatse van de boerderij aan de Hommelsedijk 4a, aan de Nobisweg, rondom de paardenstal aan de Hommelsedijk en aan de Koffiestraat net ten noorden van het plangebied. Verspreid rond het plangebied is ruim voldoende foerageergebied aanwezig. Zie ook afbeeldingen 18, 19 en 20.

Afbeelding 18. Potentieel geschikte nestplaatsen in paardenstal Hommelsedijk.

Afbeelding 19. Functioneel groen t.h.v Hommelsedijk 4a.

Afbeelding 20. Waarnemingen van huismussen (gele stip) binnen het plangebied.

Gierzwaluw

Binnen de NDFF zijn meerdere waarnemingen van gierzwaluw die voornamelijk in de kernen van Heeswijk Dinther voorkomen. De bebouwing binnen het plangebied is voor het grote deel ongeschikt als potentiële nestlocatie. Alleen de woning aan de Hommelsedijk 4a is potentieel geschikt, doordat het dak bestaat uit een dakpannen dak. De daken van de woningen aan de Hommelsedijk 4b en Nobisweg 15 bestaan grotendeels uit een rieten dak en dakpannen. Hieronder ontbreken ruimtes, die als nestplaats voor gierzwaluw kunnen dienen.

Kerkuil

Uit de gegevens van de NDFF zijn geen waarnemingen aanwezig van de kerkuil. Gedurende het veldbezoek zijn alle stallen beoordeeld op geschiktheid van kerkuil door ze ook inpandig te controleren indien nodig. De meeste stallen (varkens en kippen) zijn geheel afgedicht, zodat er geen dieren naar binnen kunnen vliegen. Ook ontbreken in alle stallen grote ruimtes waarin de kerkuil een nestplaats kan hebben, zoals bijvoorbeeld onder de isolatie van het dak of een andere ruimte. Er zijn ook geen poepsporen en/of braakballen aangetroffen. Wel kan het plangebied onderdeel zijn van het foerageergebied van kerkuil die in potentie in de omgeving kan broeden.

Steenuil

Uit de gegevens van de NDFF komen enkele waarnemingen van steenuil naar voren ten zuiden en oosten van het plangebied ter hoogte van de Hulstakker en Liniedijk. Binnen het plangebied zijn geen nestkasten van steenuil waargenomen. Door de ligging van het plangebied aan de rand van het buitengebied en dat er binnen het plangebied meerdere verouderde stallen aanwezig zijn is het plangebied in potentie een geschikt leefgebied voor de steenuil. Ook liggen net buiten het plangebied nog een aantallen vervallen stallen die als nestplaats kunnen fungeren. Daarnaast is binnen het plangebied voldoende foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden, houtsingels en rommelhoekje.

Roofvogels en overige jaarrond beschermde vogels in bomen

Binnen de NDFF komen meerdere jaarrond beschermde vogels die broeden in bomen voor, zoals bosuil, boomvalk, havik, raaf, roek en buizerd. Tijdens het veldbezoeken zijn geen nesten van roofvogels en andere jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn er geen geschikte nestgebieden aanwezig (bosgebieden) binnen het plangebied

3.2.2.2 Vogels – omgevingsscansoorten

Uit het literatuuronderzoek komen diverse omgevingsscansoorten naar voren zoals, blauwe reiger, boerenzwaluw bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, spreeuw, torenvalk, zwarte roodstaart en zwarte specht. Dit betreffen soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn wel jaarrond beschermd wanneer de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende alternatief leefgebied biedt en hiermee de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt.
Voor omgevingsscansoorten kan geschikt nestbiotoop binnen het plangebied niet worden uitgesloten. De aangetroffen soorten zijn soorten die in de directe omgeving algemeen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt. Deze soorten kunnen dan ook verder worden beschouwd als algemene broedvogels.

3.2.2.3 Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Naast soorten met een jaarrond beschermd nest en omgevingsscansoorten, werden tijdens het veldbezoek de volgende algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen: merel, houtduif en goudvink. Voor algemeen voorkomende broedvogelsoorten zijn voornamelijk de tuinen en groenstroken, stallen en de aanwezige begroeiing binnen het plangebied geschikte nestlocaties voor algemene soorten.

Voorkomen beschermde vogelsoorten binnen plangebied

- De bebouwing binnen het plangebied is geschikt broedgebied en functioneel leefgebied voor huismus
- Het plangebied is potentieel geschikt als nest- en foerageergebied van steenuil
- Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor kerkuil
- Voor omgevingsscansoorten en algemene broedvogels is geschikt broedgebied aanwezig in de aanwezige begroeiing en bebouwing.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek (NDFF) zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis in de directe omgeving van het plangebied. Kijkend naar de aanwezige biotopen binnen en in de omgeving van het plangebied, kan de volgende soort ook niet op aanwezigheid worden uitgesloten: ruige dwergvleermuis.

Afbeelding 21. Stallen Hommelsedijk 4a die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats.

Afbeelding 22. Open stootvoegen in elektriciteitshuisje Nobisweg.

Afbeelding 23. Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen (rode kader) en vliegroutes (groene lijnen) binnen plangebied (rode lijn).

Verblijfplaatsen
De keuze voor een verblijfplaats wordt door vleermuizen vooral ingegeven vanuit het energetische belang. Gedurende het jaar gebruiken vleermuizen seizoensgebonden verblijfplaatsen met verschillende microklimaten. Belangrijk hierbij is dat er sprake is van een stabiel klimaat. De aanwezige bebouwing binnen het plangebied is geschikt voor potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Dat geldt voor de stallen, bijgebouwen en het woonhuis (afbeelding 23 rode kader en nummering). Dit betreffen de gebouwen 1= stallen en woning aan de Hommelsedijk 4a, 2= stallen aan de Hommelsedijk 4b, 3= paardenstal en bijgebouw aan de Hommelsedijk, 4= stallen en woning aan de Nobisweg 15 en 5= het elektriciteitshuisje aan de Nobisweg. De opbouw van deze bebouwing is zeer variabel. De meeste gebouwen zijn stallen en deze zijn opgetrokken uit gemetselde bebouwing met een golfplaten dak. De randen van het dak zijn afgewerkt met een dakrand. Hieronder zijn ruimtes aanwezig waarin vleermuizen kunnen wegkruipen. De woningen hebben deels een dakpannen dak, waarin tussen de pannen ruimtes aanwezig zijn. Ook zijn er schuren die scheuren in de muren hebben. Enkele schuren zijn gemaakt van damwand profiel, maar ook hier zijn mogelijke wegkruipmogelijke tussen de golfplaten. Zie ook afbeelding 21 en 22.

In alle bebouwing binnen het plangebied zijn voldoende wegkruipmogelijkheden aanwezig in de aanwezige spleten, dakranden en dakpannen en in de open stallen. Hiermee valt daarom op voorhand niet uit te sluiten dat er in alle gebouwen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes, spleten en/of loszittend schors aanwezig die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen, waardoor deze uitgesloten kunnen worden.

Foerageergebieden
Het plangebied is in potentie geschikt als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen. Dit zal voornamelijk aan de randen zijn van het plangebied en tussen de verschillende boerenbedrijven, waar houtsingels en of de bomenrijen aanwezig zijn.

Vliegroutes
Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Verschillende vaak laagvliegende soorten als grootoorvleermuis en watervleermuis kunnen ook greppels of sloten en oevers als geleiding gebruiken. Langs de straten aan de Hommelsedijk, Dieppoel en Koffiestraat zijn laanbomen aanwezig, die kunnen dienen als vliegroute. Zie ook afbeelding 23 groene lijnen. Langs de Nobisweg zijn ook laanbomen aanwezig, maar ter hoogte van Nobisweg15 ontbreekt een groot deel van de laanbomen, waardoor hier geen doorlopend lijnvormig element aanwezig is en dus geen vliegroute voor vleermuizen verwacht wordt.

Voorkomen beschermde vleermuissoorten
- Binnen het plangebied kan de aanwezigheid van eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen in (de te slopen) bebouwing niet worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van foerageergebied binnen het plangebied is niet uit te sluiten.
- Op voorhand valt de aanwezigheid van essentiële vliegroutes binnen het plangebied niet uit te sluiten aan de noordwestzijde van het plangebied.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren
Op basis van het literatuuronderzoek komen enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten voor in de ruime omgeving van het plangebied. Het betreffen das, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, konijn, woel- en spitsmuizen en ware muizen, mol, ree, steenmarter en vos. Daarbij komen in de omgeving van het plangebied ook bever, das, bunzing en eekhoorn voor.

3.2.4.1 Haasachtigen, egel, mol en vos
Binnen de NDFF zijn waarnemingen van konijn, haas, egel, mol en vos aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Sporen egel (uitwerpselen en prenten) en haas werden tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen binnen het plangebied. Aanwezigheid van haas kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied

(weilanden). Ook zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen (uitwerpselen en legers) van deze soort aangetroffen binnen en direct grenzend aan het plangebied. In de directe omgeving van het kuilvoeren en het gronddepot zijn sporen van konijn aangetroffen. Net buiten het plangebied is een vermoedelijk vossenhol aangetroffen, met enkele prenten van de vos (afbeelding 24, 25 en 26). Verder zijn geen grote holen en/of sporen die gebruikt kunnen worden door vos tijdens het veldbezoek aangetroffen. Aanwezigheid van deze egel kan op basis van dit verkennend onderzoek echter niet op voorhand worden uitgesloten. Binnen het plangebied zijn molshopen aanwezig op de graspercelen. De verwacht is dat de bovenstaande soorten voorkomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

Afbeelding 24. Waarschijnlijk vossenhol.

Afbeelding 25. Prenten van vos.

Afbeelding 26. Locatie van mogelijk vossenhol binnen plangebied (rode lijn).

3.2.4.2 Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen

Het verspreidingsgebied van grote bosmuis ligt ver buiten het plangebied (NDFF). Voor de overige ware muizensoorten geldt dat zij door de provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Het verspreidingsgebied van veldspitsmuis ligt ver buiten het plangebied (in Overijssel en Drenthe, en in Zeeuws-Vlaanderen). Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van waterspitsmuis. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snelstromend tot stilstaand water met een

behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Binnen het plangebied ontbreken geschikte vegetatierijke wateren. Hiermee kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis binnen het plangebied worden uitgesloten.

Voor noordse woelmuis geldt dat de verspreiding zich beperkt tot de lage, natte delen van Nederland.
Voor alle andere woelmuissoorten (zoals bosmuis, dwergmuis, rosse woelmuis en veldmuis) geldt dat zij door de provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Voor alle andere muizensoorten (zoals dwergmuis, bosmuis, huisspitsmuis en andere soorten) geldt dat zij door de provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3).

3.2.4.3 Knaagdieren

Eekhoorn

Binnen het plangebied bevinden zich geen biotopen die geschikt zijn als leefgebied voor eekhoorn. Ook direct grenzend aan het plangebied ontbreekt geschikt bosbiotoop. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van eekhoorn (NDFF). Nesten van eekhoorns binnen en direct grenzend aan het plangebied zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van eekhoorn binnen en direct grenzend aan het plangebied voor eekhoorn kan hiermee worden uitgesloten.

Bever

Binnen de NDFF ontbreken waarnemingen van bever. Ook zijn geen sporen/holen van bever waargenomen gedurende het veldbezoek. Ook is het plangebied ongeschikt voor bever, door het ontbreken van grote watergangen en kunnen worden uitgesloten.

3.2.4.4 Marterachtigen

Das

Binnen de NDFF zijn meerdere waarnemingen bekend van das. Er is een dassenburcht aanwezig in het bosgebied van de Hommelse Hoeven (Justitieweg) op 1,1 km noordoostelijk van het plangebied. Ook is een das op een wildcamera vastgelegd op 400 meter noordelijk langs de Hommelse Hoeve (afbeelding 27). Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen sporen, wissels en/of andere verblijf-indicerende sporen aangetroffen. Op twee kilometer ten zuiden van het plangebied is een waarneming bekend van das. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen burchten, haren en/of sporen aangetroffen van das. Ook zijn geen burchtlocaties aangetroffen aan de randen van het plangebied. Gedurende het veldbezoek nog veel vegetatie aanwezig, waardoor niet alle groenstroken goed overzichtelijk waren en vluchtholen kunnen hierdoor worden gemist. De percelen tussen de verschillende boerderijen zijn potentieel geschikt leefgebied.

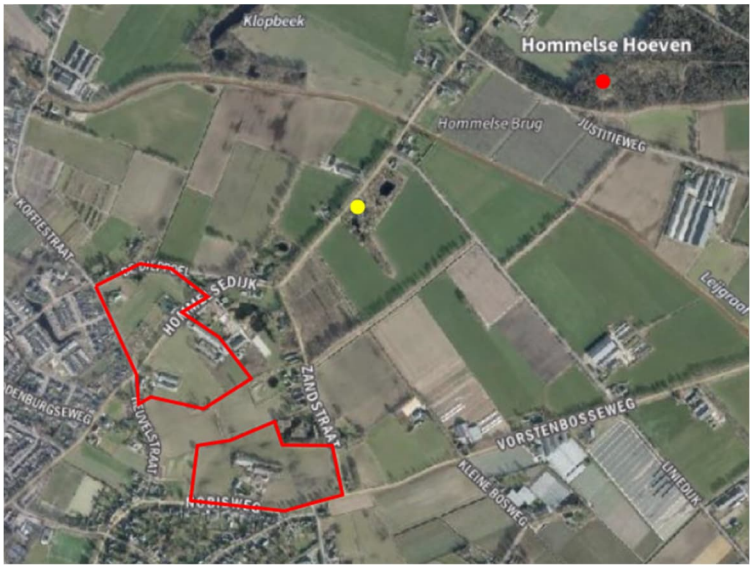

Afbeelding 27. Locatie waarnemingen das (geel= waarneming individu, rode stip = burcht) uit NDFF ten opzichte van plangebied (rode kader).

Steenmarter

Aangenomen mag worden dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van een of enkele steenmarters. Deze soort is nachtactief en heeft een leefgebied van 10-700 ha. Bovengrondse dag-rustplaatsen (of legers) kunnen zich in takkenhopen, dichte doornstruwelen en/of holle oevers bevinden. Mogelijke geschikte rustplaatsen zijn binnen het plangebied mogelijk aanwezig in de aanwezige stallen. Sporen van steenmarter zijn niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van vrouwtjes met jongen bevinden zich vooral in gebouwen, maar kunnen ook in boomholtes worden gevonden. Met de grote hoeveelheden aan stallen, zijn verblijfplaatsen in de aanwezige bebouwing binnen het plangebied niet uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen. Ook kunnen steenmarters in het plangebied foerageren. Omdat het plangebied slechts een klein deel is van een veel groter leefgebied, betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied.

Boommarter

Het plangebied grenst aan het verspreidingsgebied van boommarter. Voor deze soort zijn geen geschikte biotopen aanwezig binnen het plangebied, waarmee de aanwezigheid van de soort op voorhand kan worden uitgesloten.

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF staan meerdere waarnemingen in de nabije omgeving van het plangebied van hermelijn.
Hermelijn en wezel komen in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers en ook vochtig terrein. De enige voorwaarden zijn dat er voldoende schuilmogelijkheden zijn en voedsel aanwezig is. Binnen het plangebied zijn bij alle boerderijen meerdere rommelhoekjes en opslagplaatsen aanwezig. Ook is er erfbeplanting aanwezig in de vorm van houtsingels en met ruigte begroeide greppels. Hiermee kan voor wezel en hermelijn niet worden uitgesloten dat een verblijfplaats van een van de desbetreffende soorten aanwezig is op de onderzoekslocatie.
De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn. Binnen het plangebied zijn deze elementen aanwezig verspreid over het gehele plangebied. Hierdoor is het gehele plangebied geschikt als vaste rust- en verblijfplaats en foerageergebied voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Verstoring ten aanzien van kleine marterachtigen door de voorgenomen plannen is dan ook niet uitgesloten. Zie ook de afbeeldingen 28, 29 en 30.

Afbeelding 28. Rommelhoekje langs stal Hommelsedijk 4a

Afbeelding 29. Greppel met ruigte achter perceel Hommelsedijk 4b.

Afbeelding 30. Habitat geschiktheid kaart kleine marterachtigen. (Groen= verbindingszone en oranje = potentiële foerageergebied/verblijfplaatsen) binnen het plangebied (rode lijn).

3.2.4.5 Overige zoogdieren

De wilde kat komt in Nederland enkel voor in het zuiden van Limburg. De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de lynx en de in Nederland slechts zwervend aangetroffen wolf en met een vastgesteld leefgebied op de Veluwe. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder deze beschermingsregimes vallende overige zoogdieren voorkomen.

Van de onder het beschermingsregime 'andere soorten' vallende soorten zijn in de NDFF-gegevens van het ree aanwezig die zijn waargenomen nabij het plangebied. Sporen van deze soort zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. Voor deze soort geldt verder een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.

Het wild zwijn komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennootjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen. Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen van wild zwijn aangetroffen in het plangebied. De aanwezigheid van wilde zwijnen binnen het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Andere overige onder het beschermingsregime 'andere soorten' vallende zoogdieren betreffen ofwel zeezoogdieren of er zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten in en rondom het plangebied. Daarom

kan redelijkerwijs worden gesteld dat binnen het plangebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Voorkomen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten
- Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor de vrijgestelde soorten zoals, haas, egel, konijn, ree en algemeen voorkomende muizensoorten.
- Het plangebied is potentieel geschikt leefgebied voor de das.
- Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor eekhoorn.
- De aanwezigheid van vaste rust en verblijfplaatsen voor steenmarter zijn binnen het plangebied niet uit te sluiten
- De aanwezigheid van essentieel leefgebied voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) is binnen het plangebied niet uit te sluiten.

3.2.5 Amfibieën

Populaties van boomkikker, geelbuikvuurpad, knoflookpad, vroedmeesterpad en vuursalamander bevinden zich op ruime afstand van het plangebied (NDFF). De aanwezigheid van de hiervoor genoemde soorten in het plangebied kan op basis van bekende verspreiding redelijkerwijs worden uitgesloten. Verder zijn binnen de data van de NDFF waarnemingen van Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker bekend binnen de directe omgeving van het plangebied. Net buiten het plangebied zijn meerdere grote vijvers aanwezig (Zandstraat). Ook is een goed ontwikkelde vijver aanwezig in de tuin van Nobisweg 15 binnen het plangebied (afbeelding 31). Deze is in potentie geschikt voor soorten als Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker. Deze zijn gedurende het veldbezoek niet aangetroffen. In de houtsingels is potentieel landhabitat voor amfibieën aanwezig. Buiten de vijver aan de Nobisweg 15 ontbreken geschikte voortplantingswater en/of landhabitat voor amfibieën.

Afbeelding 31. Vijver in tuin van Nobisweg 15.

Voorkomen beschermde amfibiesoorten
- De vijver in de tuin van Nobisweg 15 is potentieel geschikt als voortplantingswater en leefgebied (landbiotoop) voor Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker.
- Ook zijn deze potentieel geschikt voor vrijgestelde soorten groene kikker/bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

3.2.6 Reptielen

Het plangebied ligt op ruime afstand van het bekende verspreidingsgebied van adder en ringslang en kunnen worden uitgesloten. Aangezien de vegetatie ter plaatse dicht en relatief gesloten van structuur is (afwezigheid van open en zandige plekken op een enkele plaats na) en de bodem vochtig tot nat is, kan het voorkomen van

gladde slang en zandhagedis eveneens redelijkerwijs worden uitgesloten. Er zijn bovendien geen verspreidingsgegevens in de omgeving van het plangebied bekend van deze soorten. Op ongeveer 1 kilometer ten zuidwesten is een populatie muurhagedissen aanwezig rondom de Sint Servatiuskerk van Heeswijk Dinther. Dit betreft een uitgezette populatie op de naastgelegen begraafplaats. De enige natuurlijke populatie komt voor in Maastricht. De soort is afhankelijk van oude muren, stenen en/of rotsen. Deze ontbreken ter plaatse van het plangebied, zodat de muurhagedis redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Het plangebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van levendbarende hagedis. Levendbarende hagedis komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in structuurrijke bermen van (spoor)wegen en maken daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Door het ontbreken van geschikt leefgebied kan de aanwezigheid van levendbarende hagedis op voorhand worden uitgesloten.

3.2.7 Vissen

Binnen het plangebied zijn vijvers aanwezig in de tuin van Nobisweg 15. Hierin zijn geen vissen waargenomen. Hierdoor kunnen vissen worden uitgesloten binnen het plangebied.

3.2.8 Overige ongewervelden

Binnen de gegevens van de NDFF zijn waarnemingen bekend van grote vos en teunisbloempijlstaart.
De grote vos komt voor in open bossen, bosranden, boomgaarden en locaties met grote vrijstaande bomen. Dit habitat komt niet binnen het plangebied voor. Ook zijn waardplanten voor de rups (lep, zoete kers, populier en wilgen) afwezig binnen het plangebied, waardoor grote vos niet wordt verwacht binnen het plangebied. De waarnemingen van de grote vos zijn verspreid aanwezig in de directe omgeving van het plangebied.
De teunisbloempijlstaart komt voor in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten voor de rups zijn wilgenroosje, teunisbloempijlstaart, bastaardwederik en kattenstaarten. Dit habitattype en plantensoorten ontbreken ter plaatse van het plangebied. Het plangebied bestaat voornamelijk uit intensieve agrarische percelen met geen diversiteit aan kruiden en onkruiden. Vanwege het ontbreken van de waardplanten en geschikt habitat kan de aanwezigheid van teunisbloempijlstaart redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, veensloten, vennen, voedselarmen en bloemrijke grasvegetaties) binnen het plangebied, kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden onder beschermingsregimes redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen van beschermde overige ongewervelden bekend uit het plangebied of de directe omgeving hiervan (NDFF).

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

In dit hoofdstuk is aangegeven of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het plangebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Economische Zaken, provincie Noord-Brabant en gemeente Bernheze. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied (zie afbeelding 32). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het plangebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot plangebied
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	Circa 12,4 km
Kampina & Oisterwijkse Vennen	Circa 16,0 km
Rijntakken	Circa 18,7 km
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Circa 18,9 km

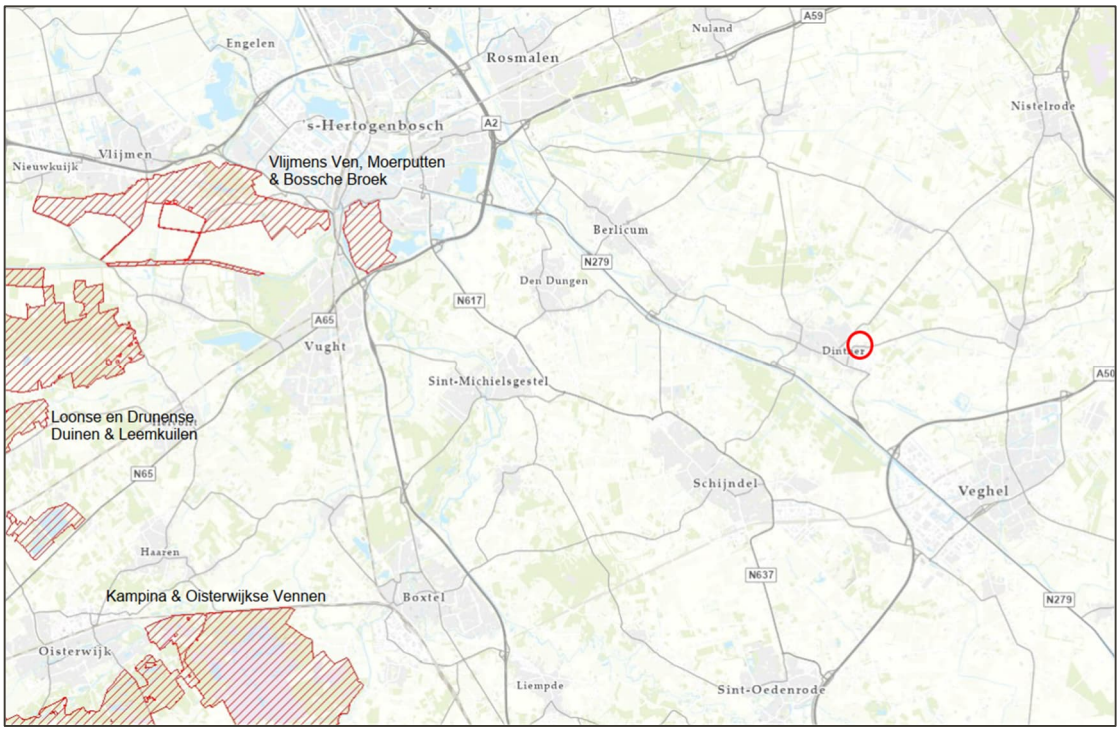

Afbeelding 32 Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 33 is te zien dat het plangebied niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) valt. Het meest nabijgelegen gebied dat is aangewezen als NNB ligt op ongeveer 600 meter noordelijk en op ongeveer 1 km zuidelijk ten opzichte van het plangebied.

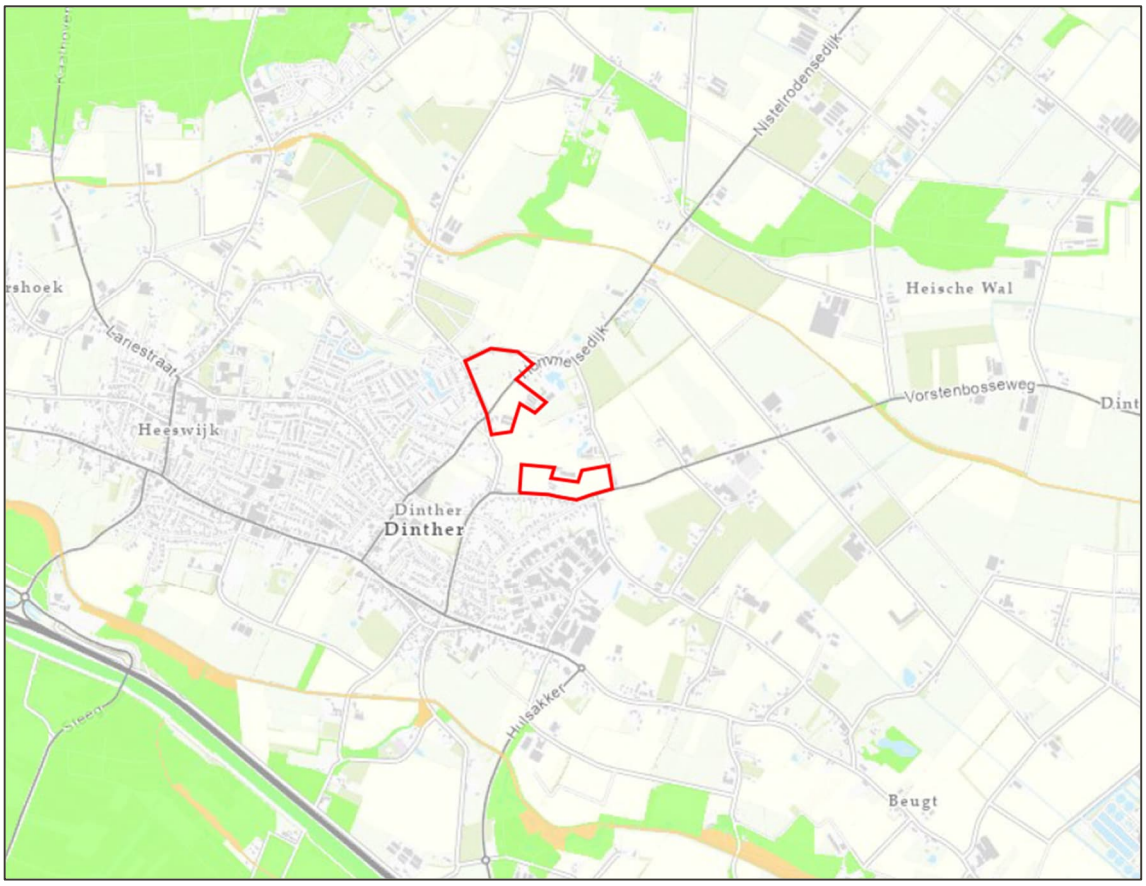

Afbeelding 33. Ligging van het plangebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNB (Bron: Provincie Noord-Brabant, Kaartbank Viewer).

4.3 Houtopstanden

Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom. Binnen het plangebied zijn meerdere houtsingels aanwezig rondom de verschillende boerderijen. Dit is vooral rondom de stallen van de Hommelsedijk 4b en Nobisweg 15 (afbeelding 34). Het perceel naast de lange stal van de Hommelsedijk 4a is een houtsingel aanwezig. Met de voorgenomen ontwikkeling worden mogelijk een deel van deze houtopstanden gekapt. Alle houtopstanden zijn onderdeel van boerenerven en tuinen, waarvoor er een vrijstelling geldt (Artikel 4.1 lid b) voor het vellen van Houtopstanden.

Ten zuiden van het perceel van de Hommelsedijk 4b is net ten zuiden van het plangebied een houtopstand aanwezig van ongeveer 1000m2. Volgens het stedenbouwkundig plan blijft deze houtopstand ook behouden. Als de bomen en struiken worden gekapt moet volgens de Wet natuurbescherming een melding worden gedaan bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant).

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het plangebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen op beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken, dat binnen het plangebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven. Op basis van de bronnenstudie konden de soortgroepen reptielen, vissen en overige ongewervelden worden uitgesloten. Deze worden verder ook niet meer behandeld in de rapportage.

5.1.1 Vogels

5.1.1.1 Jaarrond beschermde nesten van vogels

Binnen het plangebied zijn in potentie vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de volgende soorten met jaarrond beschermd nesten aanwezig: huismus en steenuil. De aanwezigheid van gierzwaluw en kerkuil worden niet verwacht, door het plangebied ongeschikt is voor de soort. Wel is het plangebied mogelijk onderdeel van het functioneel leefgebied, maar doordat gierzwaluw en kerkuil over grote afstanden foerageren kunnen effecten redelijkerwijs worden uitgesloten.

Huismus

Binnen het plangebied zijn ten tijde van het veldonderzoek huismussen verspreid waargenomen binnen het plangebied. Rondom de paardenstal (Hommelsedijk) en de stallen aan de Hommelsedijk 4a zijn gedurende het veldbezoek meerdere huismussen aangetroffen. Ook in de aangrenzende woonwijk zijn waarnemingen gedaan. Met de geplande sloop van deze bebouwing (stallen en loodsen) kunnen eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen ook niet worden uitgesloten. Dat geldt ook voor functioneel groen (erfbeplanting en tuin) rondom de bebouwing.

Steenuil

In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van steenuil. Het plangebied en de directe omgeving bestaat uit een geschikt leefgebied voor steenuil. Eventuele sporen en nestkasten zijn gedurende het onderzoek niet aangetroffen. In de stallen zijn meerdere wegkruipmogelijkheden aanwezig. Ook zijn net buiten het plangebied enkele leegstaande geschikte stallen aanwezig. Daarbuiten kan het plangebied onderdeel zijn van het functioneel leefgebied (foerageergebied) van steenuil. Met de voorgenomen plannen kunnen effecten op een vaste rust- en verblijfplaats en eventueel foerageergebied van de steenuil niet worden uitgesloten. Hiervoor dient een soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden naar steenuil.

Verblijfplaatsen van vogels, die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn permanent beschermd. Het vernielen van nesten tijdens het broedseizoen of van nesten met een permanente bescherming leidt tot overtreding van verbodsartikel 3.1, lid 2. Hiermee kunnen de werkzaamheden mogelijk leiden tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het vernielen van het nest of de eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast ook mogelijk dat door de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

5.1.1.2 Omgevingsscansoorten en algemene broedvogels

Uit het uitgevoerde literatuuronderzoek blijkt verder het voorkomen van enkele omgevingsscansoorten (o.a. boerenzwaluw, zwarte roodstaart en spreeuw) in de omgeving. In het kader van het planvoornemen, biedt de omgeving ruim voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten. Met de aanwezigheid van voldoende

alternatief leefgebied voor deze soorten, behoeven deze soorten niet als jaarrond beschermd beschouwd te worden, maar als algemene broedvogel.

In gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels zijn beschermd en mogen niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van algemene broedvogels vernield worden bij de werkzaamheden binnen het plangebied tijdens het broedseizoen. Het verwijderen van de opslag van bomen en overige begroeiing dient derhalve uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort kan het broedseizoen eerder aanvang nemen en/of langer doorlopen.
De ontwikkeling van het plangebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1 lid1) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1lid 4)

5.1.2 Grondgebonden zoogdieren

5.1.2.1 Das

Binnen de NDFF zijn meerdere waarnemingen bekend van das. Er is een dassenburcht aanwezig in het bosgebied van de Hommelse Hoeven (Justitieweg) op 1,1 km noordoostelijk van het plangebied. Ook is een das op een wildcamera vastgelegd op 400 meter noordelijk langs de Hommelse Hoeve. Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen zichtbare sporen, wissels en of andere verblijf indicerende sporen aangetroffen. Ook zijn geen burchtlocaties aangetroffen aan de randen van het plangebied. Doordat er nog veel begroeiing aanwezig was is de bosschages rondom de stallen en deze nog deels in blad waren kan een vaste rust- en verblijfplaats (bijv. vluchtpijp) van das gemakkelijk worden gemist. De greppels en houtopstanden tussen de verschillende boerderijen zijn potentieel geschikt voor een burchtlocatie en om te migreren. Vervolgonderzoek naar eventuele verblijfssporen en eventueel foerageergebied van das is noodzakelijk.

5.1.2.2 Steenmarter

Mogelijke rustplaatsen van steenmarter zijn aanwezig in de bebouwing (stallen) binnen het plangebied. Er kan worden aangenomen dat de steenmarter gebruik maakt van het plangebied. Op basis van het verkennend veldbezoek is onvoldoende inzichtelijk in hoeverre het plangebied van essentiële waarde is voor vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter en dat vervolgonderzoek noodzakelijk is of verblijfplaatsen aanwezig zijn in de gebouwen en stallen.

5.1.2.3 Kleine marterachtigen

Mogelijke rustplaatsen van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) zijn binnen en grenzend aan het plangebied aanwezig in de vorm van greppels met ruigte, diepe achtertuinen, rommelhoekjes en opslagplaatsen. Muizenholen en ruimtes in opslagplaatsen prefereren kleine marterachtigen als potentiële verblijfplaats. Ook zijn binnen de NDFF meerdere waarnemingen bekend van hermelijn op korte afstand van het plangebied. Daarbij zijn rond de drie boerderijen veel opslagplaatsen (zand, stenen en materiaal) en groenstructuren aanwezig wat als geschikt leefgebied kan fungeren voor alle soorten.
Marters zijn minder strikt gebonden aan een specifiek foerageerbiotoop, maar foerageren naar verwachting in de geruime omgeving van het plangebied, waar geschikt leefgebied aanwezig is. Een optimaal habitat met veel woelmuizen is minimaal 1 hectare groot (provincie Noord-Brabant, 2017). Binnen het plangebied is een diversiteit van biotopen en leefgebieden aanwezig en komen waarschijnlijk meerdere muizensoorten voor rond en op de boerderijen. Op basis hiervan betreft het plangebied een potentieel geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. Er is sprake van mogelijk essentieel foerageerbiotoop dat verloren gaat tijdens de ontwikkeling van het gebied. Hierdoor kan niet uitgesloten worden dat de werkzaamheden binnen het plangebied leiden tot een verlies aan verblijfplaatsen en geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen. De ingreep kan een effect hebben op een deel van het leefgebied van deze kleine marterachtigen hebben, waardoor in het ergste geval holen en of nesten worden vernield. Door de geplande ingreep verdwijnt een groot deel van geschikt leefgebied

(<1ha) van de marterachtigen. Vervolgonderzoek naar het voorkomen van kleine marterachtigen dient te worden uitgevoerd om aan te tonen of het plangebied een essentieel leefgebied vormt voor kleine marterachtigen.

5.1.2.4 Algemeen voorkomende zoogdieren

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten, vos, haas, konijn en egel. Voor deze soorten geldt dat deze door provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). De omgeving van het plangebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten door de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten kunnen mogelijk worden gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernield (Wnb artikel 3.10.1).

5.1.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

In de aanwezige bebouwing (Hommelsedijk 4a en b, Nobisweg15), de paardenstal en bijgebouw aan de Hommelsedijk en het elektriciteitshuisje aan de Nobisweg zijn potentiële verblijfplaatsen door de aanwezigheid van ruimtes tussen dakpannen, open stootvoegen, dakranden, scheuren in de muren, enz. Met de voorgenomen sloop van de bebouwing valt daarom op voorhand niet uit te sluiten dat in de gebouwen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.
Met het slopen en ontwikkeling van de aanwezige bebouwing komen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen te verdwijnen. Verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van vleermuizen zijn jaarrond beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn, Bijlage IV. Verblijfplaatsen van vleermuizen mogen zonder ontheffing niet opzettelijk beschadigd, verstoord of vernield worden. Omdat door de ingreep meerdere potentiële verblijfsplaatsen verdwijnen, leidt de ingreep mogelijk tot een overtreding van artikel 3.5, lid 4 dient soortgericht onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden, indien er bebouwing gesloopt word.

Foerageergebieden en vliegroutes

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen. Het verdwijnen van het foerageerhabitat op de onderzoekslocatie zal hiermee naar verwachting geen aantasting van essentieel foerageerhabitat vormen. Daarnaast blijft buiten het plangebied volop kwalitatief foerageergebied aanwezig. Binnen het plangebied kan de aanwezigheid van essentiële vliegroutes niet worden uitgesloten in voornamelijk de noordwestkant van het plangebied. Hier zijn bomenrijen aanwezig langs de Koffiestraat, Dieppoel en de Hommelsedijk. Met de geplande ingreep blijven deze houtopstanden onaangetast, waardoor eventuele effecten op een vliegroute niet aan de orde is.
Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het van belang is dat er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en in de toekomstige situatie geen toename van verlichting plaatsvindt ter plaatse van de naastgelegen houtsingels en bomenrijen. Als verstoring van verlichting is te voorkomen dient er vervolgonderzoek uitgevoerd te worden naar de daadwerkelijke aanwezigheid van een vliegroute.

5.1.4 Amfibieën

5.1.4.1 Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker

In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere vijvers aanwezig en zijn strikter beschermde amfibieën bekend uit de literatuur, zoals Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker. De vijvers in de tuin van Nobisweg 15 zijn potentieel geschikt als voortplantingswater en leefgebied (landbiotoop) voor amfibieën. Als deze vijvers op het perceel worden verwijderd dient er vervolgonderzoek te worden uitgevoerd naar Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker.

5.1.4.2 Algemene amfibieën

Ook zijn deze vijvers potentieel geschikt voor vrijgestelde soorten groene kikker/bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt dat deze door provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). De omgeving van het plangebied

biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten door de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Algemene amfibieën kunnen mogelijk door de werkzaamheden worden gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernield (Wnb artikel 3.10.1).

5.2 Invasieve exoot (Japanse duizendknoop)

In de tuin van Nobisweg 15 is een grote groeiplaats aanwezig van Japanse duizendknoop. Dit is geen beschermde soort volgens de Wet natuurbescherming, maar is een invasieve exoot. Gedurende de werkzaamheden kunnen door bijvoorbeeld grondwerken de wortels van deze plant worden verspreid over een gorter gebied, waardoor de plant zich sneller verspreid in de omgeving. Er dient bij de ontwikkeling van Nobisweg 15 een plan bedacht te worden om deze groeiplaats te beheersen en mogelijk te kunnen saneren.

5.3 Beschermde gebieden

In de omgeving van het plangebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.3.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' ligt op een afstand ruim 12,4 km van het plangebied gelegen (tabel 2). Het plan beoogt ter plaatse van en in de directe omgeving van drie voormalige agrarische bedrijven woningbouw te realiseren.
Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand van de omliggende Natura 2000-gebieden tot het plangebied (het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ruim 12 km) en de ligging van het plangebied in bebouwd gebied, zijn externe effecten zoals veranderingen in waterstanden, licht en geluid op deze afstand uitgesloten.
Voor de gebruiksfase en aanlegfase is een stikstofdepositieonderzoek met het rekenprogramma Aerius Calculator uitgevoerd (Kragten, 2022). Met dit onderzoek is aangetoond dat er geen sprake is van een toename van stikstof en dat effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten.

5.3.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2 blijkt dat het plangebied niet gelegen is binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de Ecologische verbindingszone (EVZ). Ongeveer 1 km zuidelijk en ongeveer 600 meter noordelijk liggen gebieden die zijn aangewezen als NNB. Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNB en ook is externe werking op de provinciale gebiedsbescherming niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van het NNB zijn daarom ook niet aan de orde.

5.3.3 Houtopstanden

Uit paragraaf 4.3 blijkt dat er voor het onderdeel houtopstanden binnen het plangebied een vrijstelling geldt (Artikel 4.1 lid b), waardoor het onderdeel houtopstanden niet aan de orde is. Aan de rand van het plangebied (ten zuiden Hommelsedijk 4b) is een kleine houtopstand aanwezig langs de greppel. Met het huidige stedenbouwkundig ontwerp blijft deze houtopstand behouden. Indien de houtopstand toch wordt gekapt dient er een herbeoordeling worden gemaakt of het onderdeel houtopstanden hiervoor van toepassing is. Zie ook paragraaf 4.3.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek, blijkt dat met de voorliggende werkzaamheden negatieve effecten veroorzaakt kunnen worden op een aantal beschermde diersoorten en beschermde gebieden. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Tot slot is vermeld welke gevolgen de gebiedsbescherming heeft voor de uitvoering van dit project.

6.1 Beschermde soorten

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Wet natuurbescherming blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op broedvogels, vleermuizen, amfibieën, en grondgebonden zoogdieren. Daarbij kan aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Binnen het plangebied is een groeiplaats aanwezig van de invasieve exoot, waar gedurende de werkzaamheden rekening mee moet worden gehouden.

6.1.1 Japanse duizendknoop- - rekening houden op verspreiding met de werkzaamheden

Er is een groeiplaats aanwezig van de Japanse duizendknoop (vaatplant en invasieve exoot) in de tuin van Nobisweg 15. Gedurende de werkzaamheden dient rekening worden gehouden dat bij bijvoorbeeld graafwerkzaamheden de soort niet verspreid mag worden.

6.1.2 Huismus – vervolgonderzoek

De bebouwing binnen het plangebied valt waarschijnlijk binnen het broedgebied van huismus. De soort is tijdens het veldbezoek ook waargenomen binnen het plangebied. Vervolgonderzoek naar de huismus is dan ook noodzakelijk.

6.1.3 Steenuil– vervolgonderzoek

Binnen het plangebied kan de aanwezigheid van een nestplaats en functioneel leefgebied van steenuil territorium aanwezig niet kan worden uitgesloten Hiervoor is soortgericht onderzoek noodzakelijk.

6.1.4 Omgevingsscansoorten en algemene broedvogels – rekening houden met het broedseizoen

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat in gebruik zijnde nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden. De werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd of op zijn minst aangevangen te worden buiten het broedseizoen van in de omgeving voorkomende broedvogels. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli. Deze periode is echter afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort, waardoor het mogelijk kan zijn dat vogelsoorten eerder tot broeden komen binnen het plangebied of langer broeden dan half juli. Als broedtijd van vogels wordt de periode tussen de bouw van het nest en het uitvliegen van de kuikens beschouwd. Indien het niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de vegetaties. Als in gebruik zijnde nesten afwezig zijn, kan de locatie vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

De ontwikkeling van het plangebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1 lid1) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

6.1.5 Vleermuizen – vervolgonderzoek verblijfplaatsen bebouwing en rekening houden met verlichting

Mogelijk hebben meerdere vleermuissoorten een vaste rust- en/of verblijfplaats in de gebouwen die gesloopt gaan worden. Het is van belang om vast te stellen of in het te slopen bebouwing verblijfplaatsen aanwezig zijn. Als het gebouw in gebruik is als verblijfplaats voor vleermuizen, is er bij de sloop van het gebouw sprake van een vernietiging van een vaste verblijfplaats en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist (Wnb artikel 3.5 lid 4). Daarbij dienen bij de uitvoering van de werkzaamheden en bij toekomstige inrichting van het gebied negatieve effecten als gevolg van het gebruik van kunstmatige verlichting gericht op de naastgelegen bomen en struiken (noordelijk deel plangebied) voorkomen te worden. Als dit niet mogelijk blijkt is vervolgonderzoek naar vliegroutes noodzakelijk.

6.1.6 Das – vervolgonderzoek verblijfplaatsen en foerageergebied

In de directe omgeving van het plangebied is een burchtlocatie aanwezig van de das. Ook zijn waarnemingen bekend op korte afstand tot het plangebied. Aanvullend onderzoek naar burchtlocaties en eventueel foerageergebied is noodzakelijk.

6.1.7 Steenmarter – vervolgonderzoek in te slopen bebouwing

De bebouwing binnen het plangebied vormen mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen voor steenmarter. Door de geplande ingreep (sloop) is het mogelijk dat eventueel aanwezige nestplaatsen worden vernietigd. Vervolgonderzoek dient aan te tonen of steenmarters gebruik maken van de aanwezige te slopen bebouwing binnen het plangebied

6.1.8 Kleine marterachtigen – vervolgonderzoek

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) hebben mogelijk verblijfplaatsen en/of foerageergebied binnen het plangebied. De ingreep kan een effect hebben op een deel van het leefgebied van deze kleine marterachtigen, waardoor in het ergste geval holen en of nesten worden vernield. Door de geplande ingreep verdwijnt waarschijnlijk een deel van geschikt leefgebied van de marterachtigen. Vervolgonderzoek naar kleine marterachtigen dient te worden uitgevoerd om aan te tonen of het plangebied een essentieel leefgebied is van kleine marterachtigen.

6.1.9 Amfibieën – vervolgonderzoek Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker Nobisweg 15

In de tuin aan de Nobisweg 15 is een goed ontwikkelde vijver aanwezig. In de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van strikt beschermde amfibieën, zoals Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker. Voor deze soorten dient er vervolgonderzoek te worden uitgevoerd, als de vijver wordt aangetast. Voor de algemene soorten is de algemene zorgplicht van toepassing.

6.1.10 Algemene zorgplicht

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten. De omgeving van het plangebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten en amfibieën worden mogelijk gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.1).

De mogelijk voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000-gebieden – negatieve effecten uitgesloten

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – negatieve effecten uitgesloten

Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNB. Vervolgstappen in het kader van het NNB zijn daarom ook niet aan de orde.

6.2.3 Houtopstanden – negatieve effecten uitgesloten

Alle houtopstanden binnen het plangebied zijn onderdeel van boerenerven en tuinen. Voor dit onderdeel geldt er een vrijstelling geldt (Artikel 4.1 lid b) voor het vellen van Houtopstanden. Het onderdeel houtopstanden binnen de Wnb is niet aan de orde.

6.3 Conclusie samengevat

In de onderstaande tabel 3 wordt voor de verschillende soort(groep)en beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen kan belemmeren. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Tot slot is vermeld welke gevolgen de gebiedsbescherming heeft voor de uitvoering van dit project.

Tabel 3. Samenvattende tabel flora en fauna onderzoeken.

Soortgroep	Effect	Vervolgstappen
Invasieve exoot Japanse duizendknoop	Mogelijke verspreiding door grondwerken	Er dient rekening worden gehouden met het voorkomen van verspreiding van de soort door bijvoorbeeld grondwerken.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Doden of verwonden van vogels en/of het vernielen van eieren of nesten door de sloop van bebouwing	Soortgericht onderzoek naar het voorkomen van huismus en steenuil
Omgevingsscansoorten en algemeen voorkomende broedvogels	Doden of verwonden van vogels en/of het vernielen van eieren of nesten	Rekening houden met het broedseizoen (half maart tot half juli).
Das	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Vervolgonderzoek uitvoeren naar mogelijke verblijfplaatsen en foerageergebied.
Steenmarter	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Bij sloop van stallen vervolgonderzoek uitvoeren naar steenmarter
Kleine marterachtigen	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Vervolgonderzoek uitvoeren naar het voorkomen van kleine marterachtigen.
Vleermuizen	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Nader onderzoek is nodig naar aanwezige verblijfplaatsen in alle gebouwen die worden gesloopt. Indien laanbomen worden gekapt aan de Koffiestraat, Hommelsedijk en Dieppoel dient vliegroute onderzoek te worden uitgevoerd. Rekening houden met de aanleg van verlichting
Alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Vervolgonderzoek naar amfibieën uitvoeren indien vijver aan de Nobisweg 15 wordt aangetast.
Algemeen voorkomende amfibieën-, zoogdieren, enz.	De werkzaamheden hebben mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op aanwezige algemeen voorkomende amfibieën-, zoogdieren- en leefgebied	Inachtneming van de algemene zorgplicht (Artikel 1.11)
Gebiedsbescherming	**Effect**	**Vervolgstappen**
Natura 2000-gebieden	Geen	Geen
NNB/EVZ	Geen	Geen
Houtopstanden	Geen	Voor het kappen van de houtopstanden geldt er voor het onderdeel houtopstanden een vrijstelling

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Diepenbeek, A. van, Twisk, P., 2013. Veldgids, Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Kragten, 2022. Stikstofdepositieonderzoek woningbouwplan Heeswijk-Dinther

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB-vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 21-11-2022

Websites

www.floron.nl
www.minez.nederlandsesoorten.nl
www.overheid.nl
www.nvwa.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.brabant.nl
www.bernheze.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

In deze bijlage vindt een beknopte toelichting plaats op de bescherming van planten- en diersoorten en Natura 2000-gebieden onder de Wet natuurbescherming. Daarnaast wordt een korte toelichting gegeven op beschermde natuur die valt onder het Natuurnetwerk Nederland, welke is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het plangebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.
Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van deze wet. De provincies hebben allen voor hun eigen provincie de bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten
Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:
- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben onder deze wet de bevoegdheid gekregen tot het verlenen van vrijstellingen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:
- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten
Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is. Hiertoe is door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in 2009 een indicatieve lijst met soorten opgesteld. De provincies Limburg en Overijssel hebben hiervoor inmiddels eigen beleid ontwikkeld. Voor de andere 10

provincies geldt dat de opgestelde lijst door het Ministerie van LNV gehanteerd wordt. Hierbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot zijn een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.

- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):
- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dit betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Noord-Brabant voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Noord-Brabant heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.
Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 3). Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied behouden blijft.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.
Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De gevelde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.
Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), is een netwerk van in Nederland bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is onder andere opgenomen dat provincies het opgestelde rijksbeleid verder vorm moeten geven via een provinciale verordening en daarbij verdere verantwoording dragen voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen de provincie Noord-Brabant is deze begrenzing uitgewerkt in Verordening Ruimte 2014.
Op grond van artikel 2.10.3 Barro zijn door de provincies de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden vastgelegd, welke erop gericht zijn de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Tevens geldt er een algemeen beschermingsregime voor NNN-gebieden (artikel 2.10.4 Barro). Dit betreft het 'nee, tenzij'-regime. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden, en of de geplande ingreep leidt tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen gebieden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang, ingrepen waarbij geen reële alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn en wanneer de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

In onderstaande tabel zijn de jaarrond beschermde vogelnesten in de provincie Noord-Brabant opgenomen.

Nederlandse naam	Bescherming	Nederlandse naam	Bescherming
Boomvalk	Categorie 4	Ekster	Categorie 5
Buizerd	Categorie 4	Gekraagde roodstaart	Categorie 5
Gierzwaluw	Categorie 2	Glanskop	Categorie 5
Grote gele kwikstaart	Categorie 3	Grauwe vliegenvanger	Categorie 5
Havik	Categorie 4	Groene specht	Categorie 5
Huismus	Categorie 2	Grote bonte specht	Categorie 5
Kerkuil	Categorie 3	Hop	Categorie 5
Oehoe	Categorie 3	Huiszwaluw	Categorie 5
Ooievaar	Categorie 3	IJsvogel	Categorie 5
Ransuil	Categorie 4	Kleine bonte specht	Categorie 5
Roek	Categorie 2	Kleine vliegenvanger	Categorie 5
Slechtvalk	Categorie 3	Koolmees	Categorie 5
Sperwer	Categorie 4	Kortsnavelboomkruiper	Categorie 5
Steenuil	Categorie 1	Oeverzwaluw	Categorie 5
Wespendief	Categorie 4	Pimpelmees	Categorie 5
Zwarte wouw	Categorie 4	Raaf	Categorie 5
Blauwe reiger	Categorie 5	Ruigpootuil	Categorie 5
Boerenzwaluw	Categorie 5	Spreeuw	Categorie 5
Bonte vliegenvanger	Categorie 5	Tapuit	Categorie 5
Boomklever	Categorie 5	Torenvalk	Categorie 5
Boomkruiper	Categorie 5	Zeearend	Categorie 5
Bosuil	Categorie 5	Zwarte kraai	Categorie 5
Brilduiker	Categorie 5	Zwarte mees	Categorie 5
Draaihals	Categorie 5	Zwarte roodstaart	Categorie 5
Eidereend	Categorie 5	Zwarte specht	Categorie 5

Categorieën
1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing
3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Noord-Brabant een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	*Microtus agrestis*	Onbeperkt
Bosmuis	*a sylvaticus*	Onbeperkt
Dwergmuis	*Micromys minutus*	Onbeperkt
Dwergspitsmuis	*a minutus*	Onbeperkt
Egel	*Erinaceus europaeus*	Onbeperkt
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	Onbeperkt
Haas	*Lepus eauropaeus*	Onbeperkt
Huisspitsmuis	*Crocidura russula*	Onbeperkt
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	Onbeperkt
Ondergrondse woelmuis	*Microtus subterraneus*	Onbeperkt
Ree	*Capreolus capreolus*	Onbeperkt
Rosse woelmuis	*Myodes glareolus*	Onbeperkt
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	Onbeperkt
Veldmuis	*Microtus arvalis*	Onbeperkt
Vos	*Vulpes vulpes*	Onbeperkt
Wild zwijn	*Sus scrofa*	Onbeperkt
Woelrat	*Arvicola amphibius*	Onbeperkt
Amfibieën		
Bruine kikker	*Rana temporaria*	Onbeperkt
Gewone pad	*Bufo bufo*	Onbeperkt
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	Onbeperkt
Meerkikker	*Rana ridibunda*	Onbeperkt
Middelste groene kikker	*Rana esculenta*	Onbeperkt